

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Kalastonhoitomaksu & osakaskuntien yhdistäminen

Helsinki 19.10.2017

Kalastusbiologi Teemu Hentinen,
P-S ELY-keskus Järvi-Suomen kalatalouspalvelut

Kalastonhoitomaksusta

- Kalastajan näkökulmasta yhden kortin malli on selkeä ja tekee yleiskalastukseen liittyvästä kalastuksesta helppoa.
- Maksuun liittyvää viehekalastusoikeutta hyödyntävät vain osa kalastajista. Vesialueen omistajat tai omistajan luvalla kalastavat saattavat kokea maksun suureksi:
 - ✓ *Mökkiläinen, joka kalastaa kahdella verkolla muutamana viikonloppuna maksaa 45 € "valtiolle" ja esim. 10 € osakaskunnalle.*
 - ✓ *Osakaskunnan vetouisteluluvalla kalastava maksaa 45 € "valtiolle" ja esim. 30 € osakaskunnalle.*
- Kalastuksen valvonta lisää maksaneiden määrää ja myös osakaskuntien lupatuloja.
- Vesialueen omistusrakenteen pirstaleisuus vaikeuttaa kalastuksen valvontaa ja osakaskuntien toimintamahdollisuuksia tulevaisuudessa.
- Vaikuttaa välillisesti myös kalastonhoitomaksun kertymään.

Kalastonhoitomaksun korotuksesta

- Korotus lisännee lyhytaikaisten maksujen määrää ja vähentänee vuosimaksujen maksuhalukkuutta.
- Maksun korotus vaikuttanee satunnaisesti kalastavien maksuhalukkuuteen.
- Korotus ei turvaa maksukertymää pitkällä aikavälillä.
- Kalatalouden rahoituksen varmistaminen edellyttää rahoituspohjan laajentamista:
 - ✓ *Maksu koskemaan myös yli 65-vuotiaita tai ikärajan nostaminen.*
 - ✓ *Alle 18-vuotiaiden maksuvapaus edistää kalastusharrastuksen aloittamista.*

Kalastonhoitomaksuvarojen käytöstä

- Kalatalousalueita perustetaan vuonna 2019 noin 120 kpl, kalastusalueita on nykyisin yli 200 kpl.
- Kalatalousalueiden toiminnan turvaaminen edellyttää, että **perusrahoitus** mahdollistaa ammattimaisen hallinnon ja perustoiminnan sekä **hankerahoitus** aktiivisen kehittämisen.
- Hankerahoituksen tarve on keskeinen:
 - ✓ *Kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien laatiminen ja siihen liittyvien hankkeiden toteuttaminen.*
 - ✓ *Kalatalouden seuranta ja tutkimus*
 - ✓ *Kalatalouden kehittämis- ja yhteistyöhankkeet*
 - ✓ *Kalastuksen valvonnan kehittäminen, nuorisotyö sekä kalan käsittelyn ja käytön edistäminen.*

Kalastonhoitomaksuvarojen käytöstä

- Vesialueen omistajan, osakaskunnan tulee saada maksukertymästä riittävä korvaus yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä, maksuperusteena viehekalastusrasitus.
- Osakaskuntien toiminnan kehittäminen tulee perustua omaan lupamyyntiin, eikä pelkästään omistajakorvaukseen.
- Etelä-Savossa jaetaan omistajakorvauksia noin 170 000 € vuodessa. Passiivinen osakaskunta saa vuosittain tuloja 0-1 €/ha ja aktiivinen osakaskunta 2-3 €/ha. Omistajakorvaus vaihtelee 0,25 – 0,4 €/ha.
- Esimerkiksi Pirkanmaalla omistajakorvaukset ovat 2-4 kertaisia tarkoittaen yli 1 €/ha.
- Kalakantojen hoito (istutukset) tulee rahoittaa käyttäjä maksaa periaatteella.

Osakaskuntarakenne määrittelee kalatalouden kehittämismahdollisuudet

- Kalastuslupa-alue on sama kuin osakaskunta.
- Osakaskuntien keskikoko on Etelä-Savossa 250 ha ja Pohjois-Karjalassa noin 1 000 ha. Rannikolla omistusrakenne on vielä pirstaleisempi.

Vertailuna metsästyseurojen keskikoko ~5 000 ha

- Etelä-Savossa osakaskunnan **osakkaista noin 90 % eivät osallistu päätöksentekoon ja kalastukseen.**
- Pienissä osakaskunnissa on syntymässä tilanne, että välttämättä yksikään omistaja ei enää kalasta. (Osakaskuntatoiminta / toiminnan kehittäminen ↓)
- Kalatalouden kehittämistä uhkaa osakaskuntatoiminnan hiipuminen.
- **Omistajat kokevat osakaskuntien yhdistämisen tarpeelliseksi, mutta suurten yhdistämishankkeiden toteuttaminen on mahdotonta ilman hanketoiminnan apua.**

Ennätysuuret kalavedet nostavat kymmenen tuhannen kiinteistön kysyntää – Suomeen jättikokoinen osakaskunta

Hirvensalmelle ja Kangasniemelle tulee 19 000 hehtaarin kokoinen vesialueen osakaskunta. Kaikkia ei silti saatu mukaan. Kalastusoikeuksien laajenemisesta on paljon hyötyä.

Kalastus 21.7.2017 klo 15:40 | päivitetty 21.7.2017 klo 16:07

Osakaskuntien yhdistäminen:

- Lisää omistajien kalastusmahdollisuuksia ja kiinteistöjen arvoa.
- Edistää maaseudun yritystoimintaa (mm. mökkivuokraus) sekä kalatalouden ja matkailun kehittämistä.
- Mahdollistaa nykyaikaisen lupamyynnin, lupatuotteet ja lupa-aluekartat.
- Mahdollistaa nettisivujen ylläpitämisen ja nykyaikaisen tiedottamisen sekä aktiivisen osakaskuntien toiminnan.
- **Helpottaa ja lisää kalastuksen valvontaa sekä osakaskuntien lupatuloja ja kalastonhoitomaksun maksaneita.**

Pian Puulalla kalastetaan helpommin - Suomen suurin osakaskunta syntyy loppuvuodesta

03.08. 2017 21:45 5

Arja Reinikainen Uutiset > Lähellä Etelä-Savo

Keski-Puulan uusi osakaskunta yhdistää järvellä tällä hetkellä toimivista osakaskunnista 22. Kolme osakaskuntaa ei halua yhdistyä. Kuva: Taru Hokkanen

Keski-Puulalle on muodostumassa Suomen suurin osakaskunta. Osakaskuntien kanssa käytyjen neuvottelujen ja päätösten tuloksena 22 osakaskuntaa yhdistyy uudeksi 19 000 hehtaarin kokoiseksi osakaskunnaksi. Kaikkien osakaskuntien liittymispäätökset olivat yksimielisiä ja vain kolme kielteisen päätöksen tehnyttä osakaskuntaa jää ulkopuolelle.

Vastaava yhdistymishanke on meneillään myös Puulan yläpuolisella Kyyvedellä, jonne on muodostumassa koko järven kattava 15 000 hehtaarin osakaskunta. Hankkeen avustamana myös Varkauden eteläpuoleiselle Haukivedelle on muodostumassa noin 5 000 hehtaarin kokoinen osakaskunta.

Torven täydeltä saaliskaloja Puulaan – Lohikalaistutuksiin käytetään 48 800 euroa

18.05. 2017 08:21 2

Arja Reinikainen Uutiset > Lähellä

Istutuskohteiden kalastonhoito rahoitetaan lupamyynnillä.

Kalanpoikasistutukset rahoitetaan kalastuslupamyynnillä.

Käräjäniemen rannassa Kangasniemellä päästettiin keskiviikkona yhteensä 13 400 lohen ja järvitaimenen poikasta ei suinkaan suoraan vapauteen Puulaan vaan isoon altaaseen.

Todellinen vapaus koittaa noin kuukauden kuluttua, kun veden lämpötila on noussut noin 14 asteeseen. Puulan kalastusalue ja osakaskunnat ovat jo usean vuoden ajan käyttäneet niin sanottua viivästettyä istutusta lohikalojen istutuksissa.

— Aikaisin keväällä tehtyjen lohikalaistutusten tuottavuus on usein heikko ja poikaset vaeltavat jopa 100 – 200 kilomerin päähän istutuspaikasta. Tällöin istutusten tuotto ei jää vesialueen omistajille vaan alapuolisten reittivesistöjen kalastajille, kertoo kalastusbiologi Teemu Hentinen Etelä-Savon ely-keskuksesta.

Kalanpoikasistutukset rahoitetaan kalastuslupamyynnillä. Tänä vuonna lohikalaistutuksiin Puulalla käytetään 48 800 euroa.

Puulalla osakaskuntien yhdistäminen etenee vauhdilla. Keski-Puulalle on muodostumassa Suomen suurin osakaskunta, pinta-alaltaan 16 000 - 20 000 hehtaaria. Myönteisen päätöksen yhdistymisestä on tehnyt 20 osakaskuntaa ja kokoukset jatkuvat vielä kesäkuussa.

Osakaskuntien yhdistäminen, kiinteistötoimitusmaksu

- Osakaskuntien yhdistyessä kiinteistötoimitusmaksu on korkea, mutta sen poistaminen tai alentaminen ei ole ratkaisu kehittää osakaskuntarakennetta.
 - Pitkällä aikavälillä auttaisi osakaskuntarakenteen kehittymistä.
 - Lyhyellä aikavälillä johtaisi 2-5 osakaskunnan yhdistymisiin, joilla ei saavuteta merkittävää vaikutusta.
 - Etelä-Savossa suurissa yhdistämishankkeissa (kerralla 20 – 50 osakaskuntaa) kiinteistötoimitusmaksun rahoitus ei ole ollut osakaskunnille ongelma.
 - **Uuden osakaskunnan perustamisen jälkeen talous on ollut vahva ja toiminta nykyaikaista.**
 - **Ratkaisu kehittää osakaskuntarakennetta ja osakaskuntien toimintaa on edistää yhdistymisiä hankerahoituksella.**

Hanketoiminta auttaa osakaskuntien yhdistämistä

Osakaskunnat maksavat
kiinteistötoimitusmaksun,
hanke hoitaa kaiken muun.

Kestävän kalastuksen ja luontomatkailun kehittämishanke 2011-14 (620 000 €)

- Monipuolinen tutkimus, selvitys- ja kehittämishanke. (EAKR, kunnat, kalastusalueet, osakaskunnat, yritykset)
- Perustettiin osakaskuntien yhteistyönä mm. 50 000 ha uusia kalastuslupa-alueita.
- **Pilotti osakaskuntien yhdistämishankkeiden toteuttamiseksi hanketoiminnalla.**
 - ✓ **31 osakaskuntaa → Itä-Puulan – Korpijärven osakaskunta**
 - ✓ **30 osakaskuntaa → Länsi-Puulan osakaskunta**
 - ✓ **20 osakaskuntaa → Hirvensalmen osakaskunta**

Hirvensalmen osakaskunta

Hirvensalmen osakaskunta on perustettu EU:n osarahoitteisen kestävän kalastuksen ja luontomatkailun kehittämishankkeen toimesta yhteistyössä osakaskuntien ja kalastusalueen kanssa. Puulan kalastusalue on jaettu kalakantojen hoitamisen, kalastuksen järjestämisen ja osakaskuntien välisen yhteistyön suhteen viiteen eri yhteistoiminta-alueeseen, yksi näistä on Ryökäsvesi – Liekune – Vahvajärvi vesistökokonaisuus. Osakaskuntien myönteinen suhtautuminen asiaan johti siihen, että 20 osakaskuntaa yhdisti alueensa muodostaen noin 6 200 ha uuden Hirvensalmen osakaskunnan.

Hirvensalmen osakaskunta on muodostunut seuraavista osakaskunnista:

- Kirkonkylän osakaskunta, Inkisen osakaskunta, Kilkinkylän osakaskunta, Muuttosalmen osakaskunta, Särkiniemen osakaskunta, Tornialan osakaskunta, Pöyrynkylä 8 osakaskunta, Hämeenmäki 1-3 ja 5 osakaskunta, Niinimäki 1-2 osakaskunta ja Monikkala 6-7 osakaskunta.
- Vain osa seuraavista osakaskunnista: Kotkatveden osakaskunta, Pöyryn 1-7 osakaskunta, Parkkola 2 osakaskunta, Suonsalmi osakaskunta, Ripatin ja Suonsalmen osakaskunta, Malvaniemen osakaskunta, Säiniö – Kaihlanen osakaskunta, Monikkala 1 yhteinen alue, Monikkala 2-4 osakaskunta, Monikkala 5 osakaskunta ja Hämeenmäki 1-3 ja 5 osakaskunta.

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

hanketta on rahoittanut EU:n osarahoitteinen kestävän kalastuksen ja luontomatkailun kehittämishanke 2011-14

Hanketoiminta auttaa osakaskuntien yhdistämistä

Osakaskunnat maksavat kiinteistötoimitusmaksun, hanke hoitaa kaiken muun.

■ Vetovoimaa maaseudulle –hanke 2017-20 (420 000 €, maaseuturahasto, kunnat ja valtio)

- Keskittyy osakaskuntien yhdistämiseen sekä osakaskuntatoiminnan ja maaseudun kehittämiseen.

- ✓ Keski-Puulan osakaskunta 19 000 ha
- ✓ Kyyveden osakaskunta 15 000 ha
- ✓ Pohjoinen Haukivesi noin 50 osakaskuntaa / yksityisiä vesiä yhdistyvät

Hirvensalmen osakaskunta

Hirvensalmen osakaskunta on perustettu EU:n osarahoitteisen kestävän kalastuksen ja luontomatkailun kehittämishankkeen toimesta yhteistyössä osakaskuntien ja kalastusalueen kanssa. Puulan kalastusalue on jaettu kalakantojen hoitamisen, kalastuksen järjestämisen ja osakaskuntien välisen yhteistyön suhteen viiteen eri yhteistoiminta-alueeseen, yksi näistä on Ryökäsvesi – Liekune – Vahvajärvi vesistökokonaisuus. Osakaskuntien myönteinen suhtautuminen asiaan johti siihen, että 20 osakaskuntaa yhdisti alueensa muodostaen noin 6 200 ha uuden Hirvensalmen osakaskunnan.

Hirvensalmen osakaskunta on muodostunut seuraavista osakaskunnista:

- Kirkonkylän osakaskunta, Inkisen osakaskunta, Kilkinkylän osakaskunta, Muuttosalmen osakaskunta, Särkiniemen osakaskunta, Tornialan osakaskunta, Pöyrynkylä 8 osakaskunta, Hämeenmäki 1-3 ja 5 osakaskunta, Niinimäki 1-2 osakaskunta ja Monikkala 6-7 osakaskunta.
- Vain osa seuraavista osakaskunnista: Kotkatveden osakaskunta, Pöyryn 1-7 osakaskunta, Parkkola 2 osakaskunta, Suonsalmi osakaskunta, Ripatin ja Suonsalmen osakaskunta, Malvaniemen osakaskunta, Säiniö – Kaihlanen osakaskunta, Monikkala 1 yhteinen alue, Monikkala 2-4 osakaskunta, Monikkala 5 osakaskunta ja Hämeenmäki 1-3 ja 5 osakaskunta.

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

hanketta on rahoittanut EU:n osarahoitteinen kestävän kalastuksen ja luontomatkailun kehittämishanke 2011-14

Hirvensalmen osakaskunta

Hirvensalmen osakaskunnan verkkosivut

[Ajankohtaista](#)

[Hirvensalmen osakaskunta](#)

[Kalastus ja rajoitukset](#)

[Lupamyynti ja hallinto](#)

[Linkit](#)

[Keskustelu](#)

Ajankohtaista

TERVETULOA RANTAKALALLE

LAUANTAINA 29.7.2017 KLO 12.00

SÄTKYSAAREN LAAVULLE

- RANTAKALAA, KAHVIA (niin kauan kuin emäntien kattilassa ja pannussa riittää)
- NUOTANVETO (säävarauksella)

Huom! Huonolla säällä keitto keitetään Ripatinkosken laavulla

Lisätietoja: puh. 044 0560 750

Keiton tarjoilee: Hirvensalmen Osakaskunta

HIRVENSALMEN OSAKASKUNNAN VUOSIKOKOUS 31.3.2017

- kokouspöytäkirja
- osakaskunnan tuloslaskelma ja tase vuodelta 2016
- toiminnantarkastuskertomus 2016
- toimintakertomus 2016
- toimintasuunnitelma 2017
- budjetti 2017

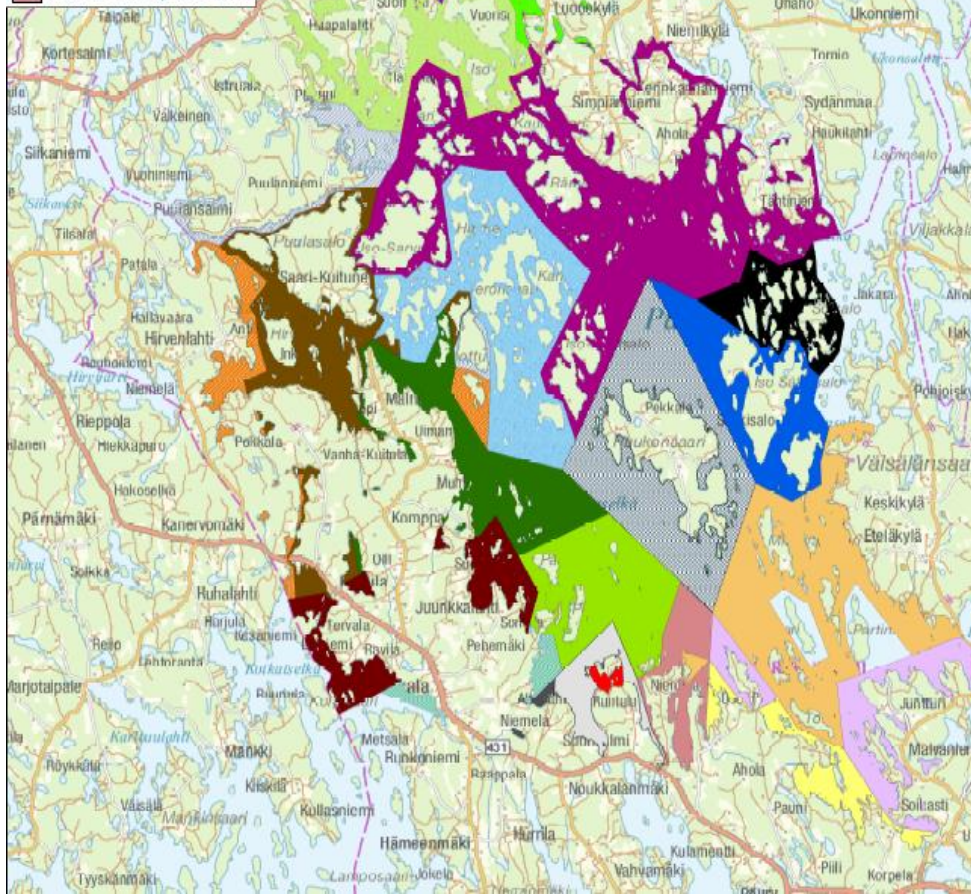
Tiedostot

- Maanmittaustoimiston pöytäkirja
- Maanmittaustoimiston kartat
- Järjestäytymiskokouksen pöytäkirja
- Vuosikokouspöytäkirja 18.3.16
- Osakaskunnan säännöt (päivitetty 21.4.15)
- Toimintasuunnitelma 2016
- Osakaskunnan budjetti 2016
- Käyttö- ja hoitosuunnitelma
- Rauhoitusalueet- ja rajoitukset
- Pyydysten merkitsemisohje
- Tiedotevihkonen kalastajille
- Kalastuksen valvojat
- Kartat:**
 - Ripatinkosken lupa-alue
 - Lupa-aluekartta

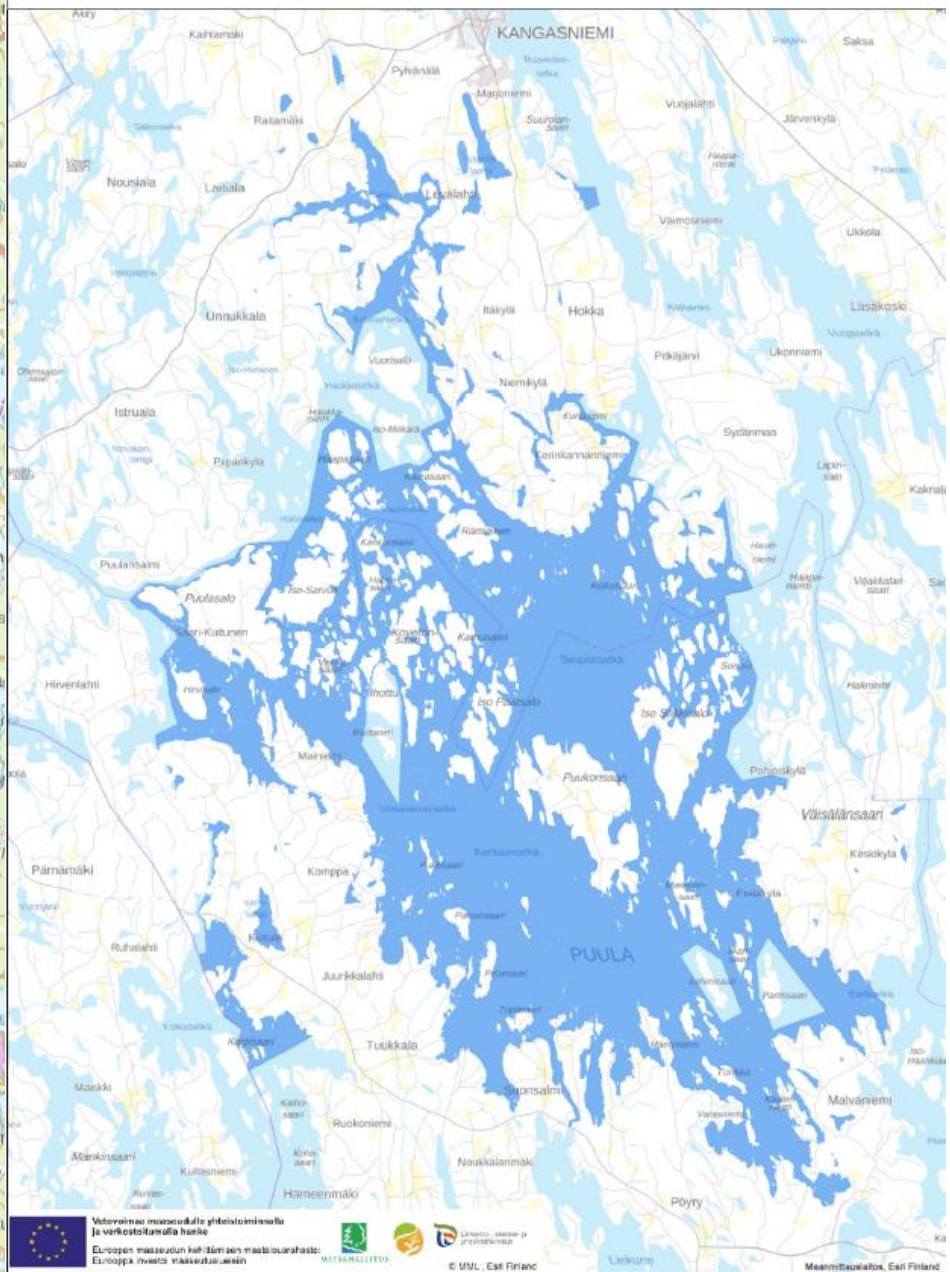
Osakaskuntatoiminnan kehittäminen samalla: Internet-sivut, lupa-aluekartat, kalastajille tietoa kalojen kasvusta ja kestävästä kalastuksesta, pyydysten merkitsemisen ohjeet, kalastuksen valvonnan kehittäminen jne.

Keski-Puulan alueen osakaskunnat

- Kahtlamäki osakaskunta
- Pöyry 1 - 7 osakaskunta
- Malvanmäen osakaskunta
- Väisälän eteläinen osakaskunta
- Puulasalmi osakaskunta
- Suonsalmi
- Ripatti-Suonsalmen osakaskunta
- Mannilan osakaskunta
- Vanhemmen osakaskunta, Keski-Puulan alue
- Pyyhänän osakaskunta
- Suola osakaskunta, Keski-Puulan alue
- Ummukkaa osakaskunta
- Särkisaari osakaskunta
- Honkikylän osakaskunta, Keski-Puulan alue
- Hummilan osakaskunta, Puulan alue
- Jussilan osakaskunta
- Koveron osakaskunta
- Kutula 1, 5 ja 6
- Kutula 2-4 osakaskunta
- Pankola 2 osakaskunta
- Puukonsaari osakaskunta
- Pöymä 1, 2, 3 ja 9 osakaskunta
- Tuukkalan osakaskunta
- Vahvämnen osakaskunta, Keski-Puulan alue

KESKI-PUULAN OSAKASKUNTA - YKSI KALASTUSLUPA 19 000 HEHTAARIA

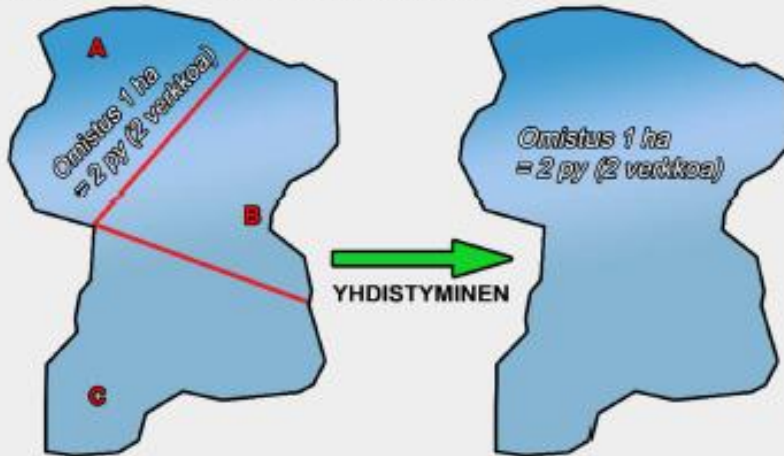
Vahvämnen osakaskunta yhdistettiin
ja verkostoitettiin
Euroopan maaseudun kehittämissä
Euroopan maaseudun kehittämissä
Euroopan maaseudun kehittämissä

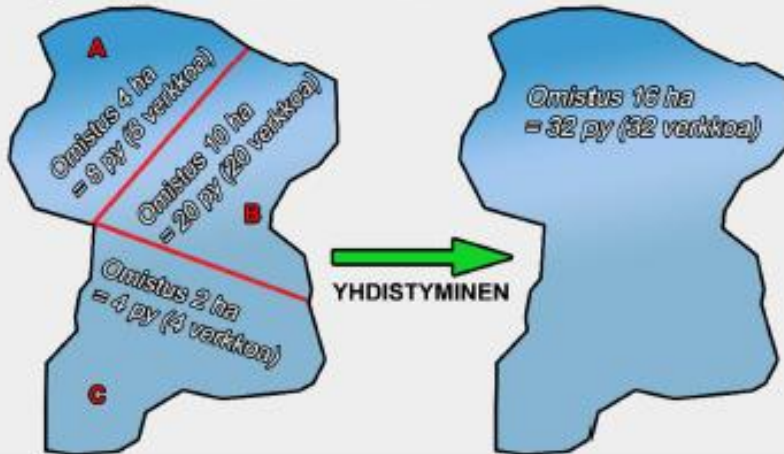
MITEN KALASTUSOIKEUTENI MUUTTUVAT?

Laskenta 2 pyydysyksikköä per ha, kolme osakaskuntaa (A,B,C), 1 verkko = 1 py

Pieni osakas, joka omistaa 1 ha osakaskunnasta A, omistaa myös yhdistymisen jälkeen 1 ha uudesta osakaskunnasta.

Suuri osakas, joka omistaa 4 ha A:sta, 10 ha B:stä ja 2 ha C:stä, omistaa yhdistymisen jälkeen 16 ha uudesta osakaskunnasta.

Osakaskuntien yhdistäminen lisää omistajien kalastus-oikeuden käyttö-arvoa, kiinteistöjen arvoa ja kalastusmahdollisuuksia !

Yhdistäminen lisää osakaskuntien tuloja, kalastuslupien myyntiä ja uusien harrastajien kalastusmahdollisuuksia, kun lupamyynti- ja tiedotus on hoidettu nykyaikaisesti !